

CLARIFICĂRI CONCEPTUALE PRIVIND COMBINĂRILE DE ÎNTREPRINDERI**CONCEPTUAL APPROACHES TO BUSINESS COMBINATIONS**

Autor: Margareta LUPAȘCU, PhD. student

ORCID: 0009-0002-8375-8855

Academia de Studii Economice din Moldova

e-mail: lupascu.margareta@ase.md

Coordonator științific: Lilia GRIGOROI

dr. conf. univ, ORCID: 0000-0002-9741-0932

Academia de Studii Economice din Moldova

e-mail: lilia.grigori@ase.md

Abstract. *In recent years, the business combination processes have been increasing the quantity and quality aspects, conditioned by different movements and changes focused on local, regional and international levels. The company reorganisations become a study and analysis niche for researchers from our country to offer many helpful instruments for companies in the uncertain economy.*

As an effect of constant economic crises and the impact of globalisation, the national economy can recover by implementing combined companies from different fields to achieve more profitability and risk resistance. Thus, international practice recommends the application of IFRS3 "Business Combinations". Mergers, acquisitions, and takeovers are becoming the key to success in the future for those companies that practice transactions of these types to increase the operational and production department, downplay the costs, and develop informational and technological systems. The impact of business combinations will favour the domestic environment to become more competitive and accessible to the international market and the goods, capital, and technologies exchanges.

The research purpose combines the theoretical aspects of business combinations and the diversity of notions attributed to this process, as well as to study the volume and evolution of enterprise reorganizations on the territory of the Republic of Moldova.

Keywords: *business combinations, mergers and acquisitions, reorganizations .*

JEL: G34, M40, M41.

Introducere

În ultimii ani, tot mai mult se observă o intensificare a procesului de combinare a întreprinderilor condiționate de mișcările și modificările care au loc la nivel local, regional și internațional. Lucru cert, combinarea persoanelor juridice devine o nișă de cercetare și analiză pentru specialiștii din Republica Moldova, ca consecință aplicării instrumentelor de adaptare și supraviețuire a entităților economice într-o economie plină de incertitudini.

Importanța temei de cercetare rezidă din posibilitățile și necesitățile limitate ale întreprinderilor autohtone față de provocările suportate pe plan concurențial, care, de cele mai multe ori, sunt dictate de situații imprezvizibile și de incertitudine, ce determină investitorii acestora să ia decizii imediate de combinare sau reorganizare a activităților prin amplificarea puterii de reacție asupra factorilor de risc, utilizând alipirea, asocierea și combinarea activităților sau afacerilor din mai multe entități economice.

Importanța studierii fenomenului de reorganizare a entităților derivă din evoluția excesivă a unor domenii semnificative pentru economiile naționale, ca consecință a rezilienței mediului intern al entităților față de fluctuațiile mediului extern, precum și în urma încercărilor acestora de a pătrunde pe piețele internaționale și asocierii cu parteneri în cadrul relațiilor transfrontaliere ca componentă a procesului de globalizare.

Scopul acestei cercetări constă în examinarea aspectelor teoretice ale combinărilor de întreprinderi, diversitatea noțiunilor atribuite acestui proces, precum și studierea volumului și evoluției combinărilor de întreprinderi sub aspectul reorganizării acestora pe teritoriul Republicii Moldova.

Obiectivul de bază al acestei cercetări este identificarea și studierea conceptului de combinare de întreprinderi în literatura de specialitate, identificarea incluziunilor temei de cercetare cu prevederile legislației naționale și aprecierea evoluției pieței combinărilor în Republica Moldova.

Metodologia de cercetare

Tema cercetării științifice fiind, realmente, puțin studiată la nivel național, poartă un caracter general exploratoriu și descriptiv, prin care autorul încearcă a studia și analiza procesul de combinare între mai multe întreprinderi prin prisma propriilor observații.

Pentru realizarea acestui studiu au fost utilizate metode de colectare a datelor primare prin observare structurată. Ca suport a fost utilizate bazele de date electronice ale publicației Monitorul Oficial și rapoartele de activitatea a Comisiei Naționale a Pieței Financiare.

Pornind de la paradigma constructivistă, finalitatea cercetării a permis utilizare oportună a mai multor metode de cercetare științifică, precum: *metoda analitică* (studierea celor mai importante aspecte teoretice furnizate de literatura de specialitate disponibilă); *metoda inductivă* (elaborarea unor generalități, concluzii și teorii în baza metodelor de colectare primă și secundară a datelor); *analiza web – grafică* (accesarea motorului de căutare Google Scholar și a altor baze de date bibliografice pentru acumularea și identificarea cercetărilor realizate anterior în domeniu); *metoda statistică* (sistemizarea datelor empirice în colectivități distincte și studierea evoluției în timp a acestora) și alte metode cantitative și calitative potrivite de cercetare.

Conținut

Aspectele teoretico – practice aferente combinărilor, reorganizărilor, fuziunilor și achizițiilor de întreprinderi ca temă de cercetare în Republica Moldova, au fost atinse de către autorii Cojocar M., Ulian E., Polomoșniș A., Gribincea L., Lazari, L., Grigoroș, L.

Studiile realizate anterior cuprind cadrul legislativ și normativ, sub aspect juridic și fiscal, cadrul economic și contabil prin prisma reglementărilor la nivel național și internațional, evoluția pieței de fuziuni pentru perioada 2008 – 2012 – 2017, analiza indicatorilor de performanță pentru eșantionul de întreprinderi stabilite în studiile cercetătorilor menționați mai sus.

Însăși combinările de întreprinderi reprezintă un domeniu de cercetare multidisciplinar, care cuprind ample cunoștințe din drept civil și economic, din management și economie, din finanțe și contabilitate, explicabil prin complexitatea și amploarea acestui proces de la inițiere până la finalizare și monitorizare ulterioară.

Putem distinge multiple posibilități de utilizare a terminologiei specifice atribuite procesului de combinare a două sau mai multe întreprinderi, în dependență de tangența acestuia cu domeniul sau sfera de aplicabilitate, care prezintă noțiuni din același câmp semantic. Deci, pentru contabilitate noțiunea caracteristică constituie **combinările de întreprinderi**, pentru management, finanțe, economie cel mai frecvent pot utilizate noțiunile de **achiziții și fuziuni**, în speță juridică putem utiliza termenii de **reorganizare, fuziune, transformare și dezmembrare**.

Pentru început, noțiunea de **combinare**, sub aspect contabil, regăsită în Anexa A din IFRS 3 „Combinări de întreprinderi”, reprezintă o tranzacție sau un alt eveniment prin care o entitatea dobânditoare obține controlul asupra uneia sau mai multe întreprinderi [1]. Conform aceleași surse tranzacțiile denumite „fuziuni reale” sau „fuziuni între întreprinderi egale” sunt la fel combinări de entități. Cu părere de rău, în legislația națională nu se regăsește această noțiune.

Dicționarul Limbii Române prezintă **fuziunea** ca „...reunirea într-o singură unitate omogenă a mai multor organizații, partide” sau „fuziunea se face prin absorbirea unei societăți de către o altă societate sau prin contopirea a două sau mai multe societăți pentru a alcătui o societate nouă” [2].

În viziunea cercetătorilor Grigoroș L., și Lazăr L., fuziunea poate fi tratată ca o operațiune tehnico-juridică prin care două sau mai multe persoane juridice, în scopul concentrării capitalului și sporirii rentabilității activității, își unifică patrimoniul în unul singur [3. p. 35].

Termenul de **achiziție** de întreprinderi vizează preluarea unei activități, unei unități independente sau a unei întreprinderi de către o altă entitatea cu scopul de a lărgi activitatea sau patrimoniul celei din urmă [4, p. 31].

Actele legislative și normative care reglementează activitatea întreprinderilor din Republica Moldova și din România, clasifică aceste procese în categoria reorganizărilor de întreprinderi. Noțiunea reorganizării persoanei juridice nu se regăsește în legislația națională, însă conform articolul 232 din Codul Civil al României, **reorganizarea** persoanei juridice reprezintă „...operațiunea juridică în care

pot fi implicate una sau mai multe persoane juridice și care are ca efecte înființarea, modificarea ori încetarea acestora...” [5].

Art. 204 din Codul Civil al Republicii Moldova ne oferă câteva posibilități de structurare a reorganizărilor de întreprinderi, după cum urmează în figura 1.

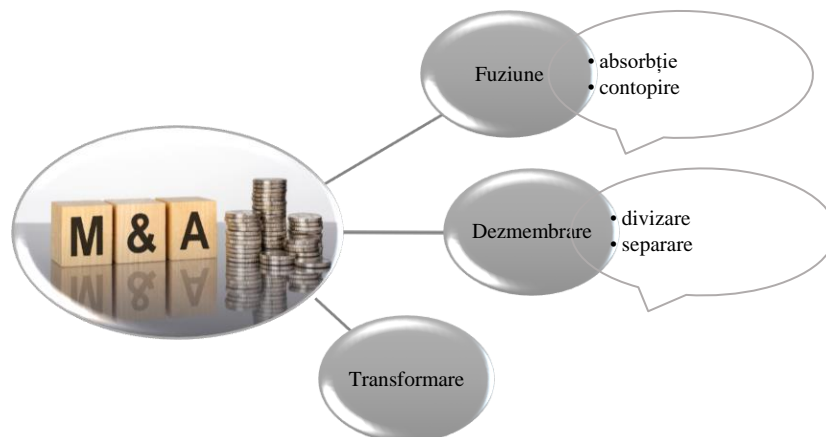

Figura 1. Clasificarea reorganizărilor persoanelor juridice conform actelor legislative

Sursa: Elaborat de autor în baza [6].

Atât în Republica Moldova, cât și în România, reorganizarea întreprinderilor este tratată juridico – fiscal și prezintă câteva caracteristici specifice care sunt exemplificate în tabelul 1, însă pentru tema de cercetare noțiunea cea mai valoroasă prezintă procesul de fuziune.

Tabelul 1. Caracteristici alte reorganizărilor în Republica Moldova și România

Caracteristica criteriului	În Republica Moldova	În România
Acte legislative și normative	1. Legea privind antreprenariat și întreprinderi nr. 845/1992, art. 32 2. Legea privind societățile pe acțiuni nr. 1134 din 1997, art. 92-93 3. Codul Civil al RM nr. 1107/2002, art. 204 4. Codul Fiscal nr. 1163/1997, art. 58,	1. Legea societăților nr. 31/1990, art. 238 2. Codul fiscal, Legea nr. 227/2015, art. 32 alin. (1) 3. Codul Civil, Legea nr. 287/2009, art. 232
Tipologia reorganizărilor	Fuziune, dezmembrare, transformare	Fuziune, divizare, transformare
Clasificarea fuziunilor	Absorbție și contopire	
Noțiunea fuziunii	Contopirea – dizolvarea persoanelor juridice participante în proces fără a intra în procedura de lichidare și transferarea integrală a drepturilor și obligațiilor acestora la persoana juridică nou înființată. Contopirea presupune încetarea existenței a două sau mai multe persoane juridice și unirea acestora în o entitate nouă Absorbția – procesul de dizolvare a persoanelor juridice absorbite fără a intra în lichidare și transferarea integrală a drepturilor și obligațiilor acestora la persoana juridică absorbantă. Absorbția se realizează de către persoana juridică existentă, numite absorbantă, care înglobează una sau mai multe entități economice, a căror activitatea încetează existența, denumite persoane juridice absorbite,	Contopire – fuziunea prin care una sau mai multe societăți transferă în totalitate patrimoniul său/lor unei societăți nou constituite. Asocierea – fuziunea prin care una sau mai multe societăți transferă în totalitate patrimoniul său/lor unei altei societăți.

Caracteristica criteriului	În Republica Moldova	În România
	astfel încât drepturile și obligațiunile a acestora se transferă în patrimoniul persoanei juridice absorbant	
Acte și documente	Proiectul contractului de fuziune/ Proiectul contractului de dezmembrare; Hotărârea, Contractul de fuziune/dezmembrare Actul de primire predare Bilanțul de repartitie	Proiect de fuziune/divizare; Raportul întocmit de organele de conducere; situațiile financiare și de gestiune pentru ultimele trei exerciții financiare; Situațiile financiare cu trei luni anterioare proiectului de fuziune/divizare; raportul auditorilor sau a cenzorilor; Rapoarte ale experților; Situații financiare întocmite cu ocazia fuziunii/divizării; Protocolul de primire-predare

Sursa: Elaborat de autor în baza [6] și [7. p. 8].

Ceea ce confirmă informația din tabelul 1 este faptul că legislația Republicii Moldova tratează acest proces asemănător celei din România, însă principalele diferențieri ale cadrului legislativ român sunt orientate amplexarea și detalierea acestui proces prin oferirea de instrumente, suport metodologic bine definit, cadrul legal în domeniul contabilității fuziunilor, divizărilor și lichidării întreprinderilor, precum și descompunerea acestuia pe pași concreți mențiți să ușureze și să asigure realizarea cu succes acestor reorganizări.

Inițierea acestor tranzacții de combinări de întreprinderi la nivel global, datează cu anii 1970-1985, în special în Statele Unite ale Americii și Marea Britanie, care ulterior s-au extins masiv și expansiv atât în țările dezvoltate cât și cele emergente, iar astăzi devine un subiect controversat pentru foarte multe entități din domenii strategice ale economiei naționale și internaționale.

Autorii Cojocaru M. și Hromei A. S. au analizat numărului operațiunilor de fuziuni înregistrate în Republica Moldova în perioada de referință 2008 – 2012, având ca sursă de colectare a datelor empirice informațiile oficiale publicate de către Comisia Națională a Pieței Financiare (în continuare CNPF). Rezultatele acestui studiu ne sugerează faptul că numărul fuziunilor realizate pe o piață reglementată este foarte mic, (4 fuziuni în 2012) cu o ușoară dinamică pozitivă [8, p. 103]. Iar în ansamblu, în perioada 2008-2017, au fost executate și finalizate doar 31 proceduri de fuziune, conform acestor rapoartelor publicate de către CNPF.

Deci, volumul acestor tranzacții dă dovadă de faptul că în Republica Moldova, nu există o piață distinctă, integră și bine structurată aferentă proceselor de reorganizare și este, net inferior, a trasa careva caracteristici asupra evoluției acestei pieți pentru perioada de la declararea independenței statale și până în prezent. Însă tendințele de dezvoltare a țării și aspirațiile de aderare la Uniunea Europeană, ne motivează de a continua cercetarea și a identifica pârghii de ajustare a legislației, de perfecționare a cadrului metodologic pentru a favoriza un climat credibil și oportun investițiilor străine.

În acest context, pentru a înțelege amplexarea acestor procese, particularitățile pieței și a realiza o apreciere incipientă asupra importanței și actualității temei, autorul a efectuat observații și a cules datele empirice publicate în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, din secțiunea „Partea IV: Anunțuri, comunicate, informații de interes public” despre reorganizările de întreprinderi în perioada anilor 2021-2024.

Făcând o analiză critică asupra studiului cercetătoarei Cojocaru M. autorul susține faptul că există diferențele semnificative ale volumului de întreprinderi reorganizate pe piața reglementată (a societățile pe acțiuni), studiată în baza datelor CNPF și a informațiilor publice din Registrul de stat al

persoanelor juridice al Agenției Servicii Publice, unde sunt incluse, absolut, toate reorganizările de întreprinderi.

Prin urmare, cele mai multe publicații privind reorganizările de întreprinderi au fost înregistrate în luna iulie al anului 2021 (33 operațiuni). Volumul total al observațiilor cercetării au constituie 520 întreprinderi, dintre care 177 au fost realizate prin fuziune cu absorbție și doar una singură prin contopire, 97 prin dezmembrare și 245 prin transformare. Întreprinderile implicate în procesul de fuziune prin contopire, unica în cadrul cercetării, sunt: Întreprinderea municipală de alimentație publică „Rîșcani-ȘC” și Întreprinderea municipală de alimentație publică „Adolescența”, entități de drept public, procedura fiind datată cu luna octombrie 2022.

Fluctuațiile acestor indicatori sistematizați pe luni sunt prezentați în figura 2.

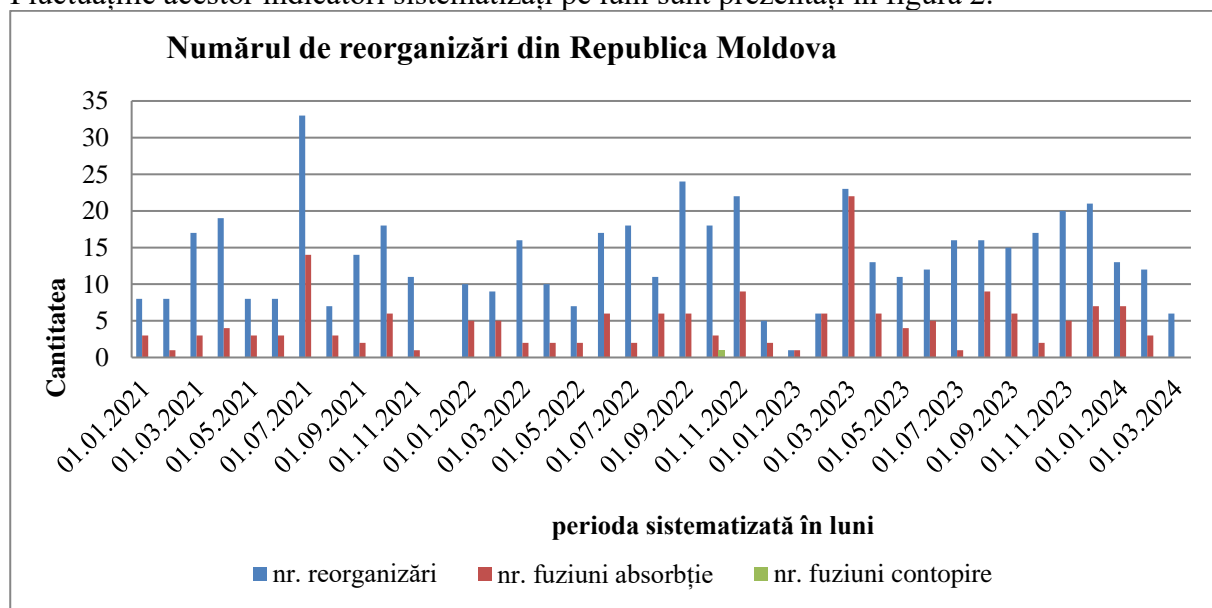

Figura 2. Numărul de reorganizări de întreprinderi publicate în Republica Moldova

Sursa: Elaborat de autor în baza datelor din Monitorul Oficial al RM [9].

Totodată, datele colectate permit a clasifica numărul entităților din domeniul privat și public. Din totalul întreprinderilor reorganizate, instituțiile ai dreptului public au constituit: în anul 2021 și 2022 – 18 unități, în anul 2023 – 34 unități, iar pentru 01.01.2024 – 01.03.2024 – 6 unități. În figura 3 sunt prezentate evoluția numărul întreprinderilor de stat și private reorganizate în perioada de referință.

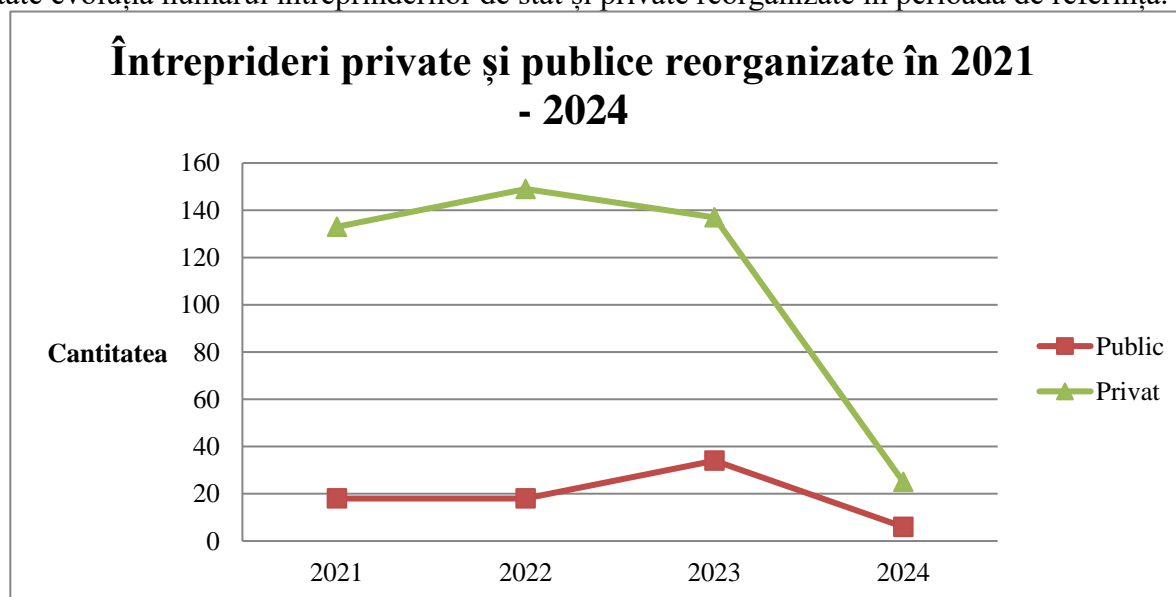

Figura 3. Evoluția în timp a întreprinderilor de stat și private reorganizate

Sursa: Elaborat de autor.

În anul 2021 au fost înregistrate doar 43 fuziuni prin absorbție, dintre care în domeniul comerțului farmaceutic evidențiem „BIRIVOFARM” Societatea cu Răspundere Limitată (în continuare S.R.L) prin fuziunea a 2 entități „GRIN FARM” S.R.L. și „GEDEON RICHTER-REȚEA FARMACEUTICĂ” S.R.L, în domeniul învățământului general au fost fuzionate 12 Instituții Publice (în continuare I.P) licee, gimnazii din raioanele Edineț, Taraclia și Anenii Noi, din domeniul agențiilor imobiliare menționăm ALEX CAPITAL INVEST” S.R.L prin fuziunea „FESTUM” S.R.L și „DEVIMO” S.R.L., și respectiv „ESTATE INVEST COMPANY” S.R.L. cu S.C. „REABILITOLOG” S.R.L., din domeniul energetic se remarcă „FURNIZARE ENERGIE” S.R.L cu „LC ENERGIE” S.R.L., din domeniul financiar Casa de schimb valutar (în continuare C.S.V.) „DOROȘ SCHIMB” S.R.L cu C.S.V. „EVELINA SCHIMB” S.R.L, din domeniul transportului „BUTU-TEST-AUTO” S.R.L cu „TRANS-BUTU-AUTO” S.R.L., S.C. „MADANBEN” S.R.L prin fuziunea cu „MONO-S-SURUGIU” S.R.L și „OCTAVIS-TUR” S.R.L.

Printre cele mai importante fuziuni în anul 2022 pot fi identificate din domeniul învățământului superior: menționăm Universitatea Tehnică din Moldova prin absorbția a 4 instituții precum Universitatea Agrară de Stat din Moldova și 3 institute; în aceeași măsură Instituția Publică Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău (în continuare I.P.) cu 3 instituții publice I.P. Universitatea de Stat din Tiraspol, I.P. Institutul de Științe ale Educației și I.P. Institutul de Formare Continuă și I.P. Academia de Studii Economice din Moldova a fuzionat I.P. Institutul Național de Cercetări Economice, în domeniul vitivinicol Întreprinderea Mixtă „CHÂTEAU VARTELY” S.R.L. a fuzionat „Wines Ceba” S.R.L., în domeniul comerțului a mărfurilor farmaceutice s-au remarcat entitățile: „PEON-FARM” S.R.L prin absorbția a Firma de Producție și Comerț „FERMENT” S.R.L. și „NON PHARMA GRUP” S.R.L prin absorbția S.C. „SCA-COMERȚ” S.R.L., în domeniul asigurărilor prin COMPANIA DE ASIGURARE „GALAS” Societate pe Acțiuni (în continuare S.A.) cu S.C. „Galas – Leasing” S.R.L.

Cele mai semnificative fuziuni din Republica Moldova pe parcursul anului 2023 au vizat următoarele întreprinderi și instituții publice: CET Nord S.A. prin absorbția Întreprinderea de Stat (în continuare Î.S.) „Termogaz Bălți”, Universitatea de Stat din Moldova prin absorbția a 14 institute de cercetare și Academia de Administrație Publică, Întreprinderea Mixtă Orange S.A. prin fuziunea cu Sun Communications S.R.L., Organizație Creditară – Nebancară (în continuare OCN) „OK CREDIT” S.R.L. prin absorbția unei entități din același domeniu financiar – nebanca OCN „DINO CREDIT” S.R.L., „AVICOLA DIN BRÎNZENII NOI” S.A. a fuzionat cu S.R.L. „AVICOLA-LIAX” în avicultură.

În primele 2 luni ale anului 2024 au fost înregistrate 10 întreprinderi care au demarat procedura de fuziune prin absorbție, cele mai semnificative fiind: Instituția Publică Institutul de Fitotehnie „PORUMBENI” prin absorbție Instituției Publice Institutul de Cercetări pentru Culturile de Câmp „SELECȚIA” (domeniul – fitotehnie), I.P. OATUCL fuzionează 3 instituții: Î.S. Institutul Național de Cercetări și Proiectări în domeniul amenajării teritoriului „URBANPROIECT” , Î.S. „INMACOM-DIDACTIC” și Institutul de Stat de proiectare „RURALPROIECT” (domeniul construcțiilor și proiectărilor); Banca Comercială „Victoriabank” S.A. fuzionează Banca Comercială Română Chișinău S.A. (domeniul financiar – bancar); C.S.V. „GRAFITIX” S.R.L. fuzionează C.S.V. „DANILIS SCHIMB” S.R.L. (domeniul financiar); „FARMINA PLUS” S.R.L. fuzionează S.C. „LAZARUS” S.R.L. (domeniul farmaceutic).

Limitările cercetării cuprind spectrul informațiilor cantitative ale tranzacțiilor de fuziuni de în Republica Moldova, valoarea și costul acestor procese. Colectarea date empirice la etapa curentă este anevoioasă și foarte complicată, datorită faptului că nu toate întreprinderile și instituțiile publice proiectul de fuziune utilizatorilor externi de informație. În anul 2023, două entități au publicat proiectul de fuziune spre accesul liber, acestea fiind fuziunile CET Nord SA și IM Orange Moldova SA, întreprinderi ai pieței reglementate, iar în 2024, la moment, avem acces doar la proiectul de fuziune pentru Banca Comercială Română Chișinău S.A. Respectiv, analiza cantitativă și calitativă asupra celor două – trei tranzacții, nu ne permit sintetizarea și extrapolarea datelor pentru întreaga

colectivitate de întreprinderi fuzionate la nivel național în perioada respectivă și rămâne ca ipoteză de cercetare pentru următoarele studii.

Concluzii

Pe parcursul cercetării am încercat să evidențiem cele mai importante aspecte teoretice ale noțiunilor de combinări, fuziuni, achiziții și reorganizări de întreprinderi. Aplicabilitatea și utilizarea acestora derivă din specificul domeniului juridic, economic, fiscal și contabil.

Rezultatele cercetării a permis identificarea celor mai semnificative procese de reorganizare prin fuziune în Republica Moldova, pentru perioada de analiză din anul 2021 și până în prezent, ceea ce a favorizat concluzionarea că arealul de extindere a acestor procese ating domeniul financiar, învățământul general și superior, comerțul, asigurările, sectorul agrar și energetic, pentru un eșantion de 177 de întreprinderi și instituții publice observate.

Astfel, combinările de întreprinderi, ca instrument de asigurarea competitivității și atingerii performanței economice, devine, o strategie de management pentru administratorii de entități, iar realizarea acestui proces cap-coadă, deși foarte complicat și îndelungat, poate fi asigurat prin ajustarea cadrului normativ și legislativ imperfect, prin implementarea unor metodologii utile preluate din practica internațională și a statelor vecine, prin asigurarea unui climat local stabil pentru investiții și dezvoltare economică durabilă.

Referințe bibliografice

1. Ordinul Ministerului Finanțelor nr. 109 din 19.12.2008, privind acceptarea și publicare Standardelor Internaționale de Raportare Financiară, [online]. In: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 237-240. [citată 05 octombrie 2023] Disponibil: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=5048&lang=ro
2. Dicționarul Limbii Române [online] [citată 20 februarie 2024] Disponibil: <https://dexonline.ro/definitie/fuziune/definitii>.
3. Lazari, L., Grigori, L., Tratatul contabil al combinărilor de entități. În: Conferința „Paradigma contabilității și auditului realității naționale, tendințe regionale și internaționale”, Chișinău, ASEM, 2016, p. 32-44, Disponibil: https://irek.ase.md/xmlui/bitstream/handle/123456789/1794/Lazari%20Liliana_Grigoroi%20Lilia_conf_Dep_Contabilitate_aprilie_2016.pdf?sequence=1&isAllowed=y
4. Manea L., Minea V., *Abordări specifice instrumentelor financiare în piața de fuziuni și achiziții de întreprinderi*, București, Editura Academia Oamenilor de Știință din România, 2013 p. 336, ISBN: 978-606-8371-85-6, Disponibil: <https://www.aos.ro/wp-content/carti/978-606-8371-85-6-abordari-specifice-instrumentelor-financiare-in-piata-de-fuziuni-si-achizitii-de-intreprinderi.pdf> .
5. Legea nr. 287 din 17.07.2009 privind Codul Civil [online] In Monitorul Oficial al României nr. 505 din 15.07.2011 . Disponibil: <https://www.codulcivil.ro/art-232-Notiunea/>
6. Codul Civil al Republicii Moldova, Nr. 1107 din 06.06.2002, [online] În Monitorul Oficial nr. 66-75 din 01.09.2019, Disponibil: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=136381&lang=ro# .
7. Bâtcă-Dumitru, C.G., *Contabilitatea operațiunilor de fuziune, divizare, dizolvare și lichidare*, București, Editura CECCAR, 2023, p. 318, ISBN: 978-606-580-170-7
8. Cojocaru, M., Hromei, A.S, Aspecte privind operațiunile de fuziune realizate la nivelul Republicii Moldova și impactul acestora asupra companiilor participante., *Studia Universitatis Moldaviae*, 2014 p.102-108, ISSN: 1857-2078, [online] Disponibil: https://ojs.studiamsu.md/index.php/stiinte_exacte_si_economice/article/view/4457/5925
9. Monitorul Oficial al Republicii Moldova, (2024), [online], [citată 12 martie 2024] Disponibil: <https://monitorul.gov.md>